

بررسی تأثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی بر تقاضای بیمه عمر (مطالعه موردی: بیمه ایران)

حمیدرضا رضوانی^۱، افسانه علی آبادی^۲، سارا دانیالی^۳

چکیده:

بیمه‌ی عمر به عنوان ابزاری برای سرمایه‌گذاری و همچنین، به منظور غلبه بر مشکلات ناشی از مرگ سرپرست خانواده و پیری و کهولت است. در بسیاری از کشورها با بیمه‌های عمر، منبع مالی عظیمی در کل جامعه از حق بیمه‌های گرفته شده به دست می‌آید که میتوان برای توسعه‌ی خود صنعت بیمه و یا دیگر بخش‌ها و خدمات رسانی بیشتر استفاده کرد. با وجود پیشرفت همه‌جانبه‌ی این بیمه در کشورهای توسعه‌یافته و حتی بسیاری از کشورهای در حال توسعه، محصولات بیمه‌ی عمر که نیاز مبرم زندگی امروز است، در سبد مصرفی خانواده‌های ایرانی جایگاه مطمئنی به دست نیاورده است. بنابراین، هدف از این مطالعه بررسی تأثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی بر تقاضای بیمه عمر در بیمه ایران می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع پیمایشی-کاربردی بوده و مبتنی بر روش‌های مدل‌سازی معادلات ساختاری در حالت زمینه‌یابی است. داده‌های موردنیاز، از طریق پرسشنامه عوامل اجتماعی و اقتصادی از نمونه‌ای ۳۸۴ نفری از مشتریان بیمه ایران می‌باشد که به روش نمونه‌گیری تصادفی جمع‌آوری گردید. ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی، پایایی مناسبی را برای پرسشنامه نشان داد. آزمون مدل مفهومی با روش حداقل مربعات جزئی و آزمون همبستگی متغیرها و با به‌کارگیری نرم‌افزار SMART-PLS انجام شد. چندین یافته مهم مشاهده شده است. میزان تمایل به تقاضای بیمه عمر بر عوامل اقتصادی و اجتماعی تأثیرگذار است. عوامل اقتصادی بر میزان درآمد پایین، قابل مقایسه بودن بیمه عمر سنتی با سایر فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و میزان تمایل به تقاضای بیمه عمر مؤثر است و عوامل اجتماعی بر عدم فرهنگ سازی از طریق رسانه‌های اجتماعی و ناآشنایی مردم با بیمه‌های عمر تأثیر معنی‌داری دارد.

واژه‌های کلیدی: عوامل اجتماعی، عوامل اقتصادی، تمایل به تقاضای بیمه عمر، حداقل مربعات جزئی، بیمه ایران

Review:

Yuhe can be used as a guide to capital and a means of capitalization, with the goal of overcoming the problems caused by the death of the head of the family and old age. In many Mujahideen living conditions, huge financial resources are available to the entire community from the rights of the experts at your disposal to achieve that you can own the industry for yourself and also from your specialized services. Use. With comprehensive progress and the ability to develop advanced services and even using the received services, providing commercial and health products and urgent need, daily life, in the consumer basket of Iranian families, not to gain virtual positions. Therefore, the aim of this study was to investigate the effect of economic and social factors on the demand for life insurance in Iran Insurance. The present study is a survey-application type and is based on the methods of modeling structural equations in the field of grounding. The required data, through a questionnaire of social and economic factors, is a sample of ۳۸۴ people from Iran Insurance customers, which was collected by random sampling method. Cronbach's alpha coefficient and combined reliability showed a good reliability for the questionnaire. The conceptual model test was performed using partial least squares method and variable correlation test using SMART-PLS software. Several important findings have been observed. The tendency to demand life insurance affects economic and social factors. Economic factors affect low income, comparability of traditional life insurance with other investment activities and the tendency to demand life insurance, and

^۱ حمیدرضا رضوانی؛ استادیار؛ گروه مدیریت بازرگانی؛ دانشکده مدیریت؛ دانشگاه مهر البرز تهران؛ تهران؛ ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش بازاریابی مرکز الکترونیک مهر البرز

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش بازاریابی مرکز الکترونیک مهر البرز

social factors have a significant effect on the lack of culture through social media and people's unfamiliarity with life insurance.

Keywords: social factors, economic factors, tendency to demand life insurance, partial minimum squares, Iran insurance

مقدمه

گسترش جامعه خویش مشارکت می نمایند. بیمه های عمر در مراحل بدوی خود بر پایه اصول علمی و فنی در رابطه با جدول های حق بیمه و نحوه انتخاب مخاطرات پایه گذاری نشده بود و در واقع پیدایش جدول مرگ و میر نقطه عطفی در تاریخچه بیمه عمر محسوب می شود و به همین دلیل امروزه بیمه گران در زمان گزینش بیمه گزاران عوامل زیر را برای قبول یا رد یک پیشنهاد و تعیین حق بیمه مناسب وضعیت سنی و سلامت بیمه گذار در نظر می گیرند (مهرآرا، ۱۳۸۵؛ حافظی، ۱۳۹۱).

بیمه عمر با توجه به ویژگی های خاص آن می تواند در فعال نمودن بازار سرمایه نقش اساسی ایفاء نماید. ذخایر ریاضی تجمیع شده در شرکت های بیمه عمر می توانند باعث فعالیتهای اقتصادی سودآور گردند. از آنجا که در بیمه عمر معمولاً فاصله زمانی قابل توجهی بین زمان دریافت حق بیمه توسط شرکت های بیمه عمر و زمان پرداخت خسارت وجود دارد، ذخایر ریاضی قابل ملاحظه ای در رابطه با هر قرارداد تشکیل می شود که شرکت بیمه با استفاده بهینه از آنها می تواند بازار سرمایه را فعال نموده و نقش جدیدتری در فعالیتهای سرمایه گذاری داشته باشد که به نوبه خود باعث افزایش اشتغال و رشد اقتصادی است. تأثیر رشد بیمه های عمر در اقتصاد به حدی است که بسیاری از تحقیقات کاربردی به یک رابطه یک به یک بین آن و توسعه و رشد اقتصادی با ضرایب معناداری بالا دست یافته اند (مهدوی، ۱۳۸۸).

با وجود کار های بسیار با اهمیت انجام گرفته این صنعت در کشور ما مانند اکثر کشور های در حال توسعه ناشناخته باقی مانده و نقش آن در اقتصاد کشور و زندگی خانواده ها ناچیز می باشد با مقایسه ی آمار مربوط به میزان حق بیمه های عمر در کشور های مختلف جهان با ایران، به نهایت عقب ماندگی آن در کشور پی خواهیم برد. این امر در مورد اکثر کشور های در حال توسعه صدق می کند. کمیته امور نامرئی و مالی مربوط به تجارت در هشتمین جلسه خود در دسامبر ۱۹۸۲، با صدور قطعنامه ای درباره « بیمه عمر در کشور های در حال توسعه » از دفتر « کنفرانس سازمان ملل درباره رشد و تجارت »^۴ خواسته است تا تحقیقاتی را در رابطه با جنبه های مختلف مالی موضوع انجام دهد و همچنین اقداماتی

امروزه بیمه به عنوان یکی از مظاهر پیشرفت به شمار می رود و در بسیاری از کشورهای دنیا در زندگی افراد تاثیر گذار است. مردم از بیمه ی عمر به عنوان ابزاری برای سرمایه گذاری، غلبه بر مشکلات ناشی از مرگ سرپرست خانواده، پیری و کهولت سود می برند لذا سهمی قابل توجه از درآمد خود را به آن اختصاص می دهند. حجم گسترده ی سرمایه ی شرکت های بیمه به ویژه شرکت های بیمه ی عمر در جهان، این شرکت ها را که از اجزای بازارهای مالی جهانی هستند، به انجام فعالیت های بازرگانی و اقتصادی واداشته است. این شرکت ها بخشی از سود به دست آمده را به بیمه گزاران داده و نیز برای افزایش تقاضا و بازاریابی و عرضه ی محصولات بهتر به صورت گسترده ای فعالیت می کنند (تقی زاده، ۱۳۸۹). از جمله روشهایی که انسان هوشمند برای رویارویی با خطر ها و تامین شرایط اقتصادی - اجتماعی و روانی خود فراهم آورده پدیده « بیمه » است؛ زیرا بیمه، ابزاری است که علاوه برای جبران زیان های اقتصادی ناشی از حوادث، تامین آینده، ارتقای سطح زندگی افراد و ایجاد بستری مطمئن برای رشد و توسعه اقتصادی موجب آرامش خاطر اعضای جامعه می شود که این موضوع به نوبه خود، موجب پویایی حیات اجتماعی، رشد و شکوفایی استعدادها و افزایش کارایی و بهره وری در جامعه می شود خانواده، هنگامی که منبع اصلی در آمدش در اثر خطراتی از قبیل مرگ زودرس، از کارافتادگی، بیکاری و یا فرا رسیدن ایام پیری و بازنشستگی از بین می رود؛ در صورتی که منابع دیگری برای جایگزینی نداشته باشد دروضع بسیار بدی قرار می گیرد در چنین شرایطی با مکانیسم بیمه های زندگی می توان با چنین پیامدهای سوئی مقابله کرد (مهدوی و ماجد، ۱۳۹۰؛ لويس، ۱۹۸۹).

بیمه های اشخاص (عمر، حادثه، درمانی) یکی از شاخص های شناخته شده برای سنجش میزان تأمین و رفاه مردم کشورهاست و کشورهای که افراد آن به فراخور نیاز خود از این تأمین برخوردارند، با اطمینان و اعتماد بیشتری در برنامه ریزی توسعه و

^۴ UNCTAD